

BOEKAANKONDIGING.

Sur les caractères des cranes Basques, par M. le Dr. P. BROCA. (Extrait des Bulletins de la Société d'Anthropologie de Paris T. III. 4e fascicule, 1862; T. IV. 1er fascicule, 1863). Paris. Librairie de VICTOR MASSON. 1863. 8°. 39 p.

Men weet, dat de Basken in hunne bergachtige streken, zoo ver alle berigten opklommen, hun nationaal karakter behouden hebben, en eene taal spreken, die van alle overige bekendetalen verschilt, en althans met de Indo-Europische talen niet overeenkomt. Men heeft hier in het Zuiden van Europa een gelijksoortig ethnographisch verschijnsel als de Laplanders in het Noorden aanbieden. Daar nu de Laplanders eenen korten breedten schedel hebben, en men algemeen (hoezeer misschien zonder genoegzamen grond, vergelijk *Nederlandsch Tijdschrift voor Geneeskunde*, blz. 617 van den vorigen Jaargang) aangenomen heeft, dat die schedelvorm aan de oorspronkelijke bewoners van het noordelijk Europa eigen was, moest het belangrijk zijn te weten, welke de gedaante der schedels bij de Basken is. BROCA heeft niet minder dan 60 schedels door behulp van den Heer GONZALES VALASCO bekomen, welke van een kerkhof in de Provincie *Guipuscoa*, uit eene plaats, waar de bevolking Baskisch is, genomen zijn. Zij waren dolichocephalisch en in hooge mate orthognatisch; slechts zeer enkele schedels waren eenigermate breeder. De schedels vertoonden eenen grooten omvang, vooral in het achterste gedeelte, maar geene of weinige ontwikkeling van de lineae occipitales of van de spina occipitalis, hetgeen weinig ontwikkelde nekspieren schijnt aan te duiden. De schedels wijken van Germaansche schedels af. BROCA meent, dat misschien in Noord-Afrika gelijke schedelvormen konden voorkomen. Het zou belangrijk zijn ze met Guanchen-schedels nader te vergelijken, die ook bepaaldelijk tot den dolichocephalischen vorm behooren.

J. v. D. H.

BERIGTEN.

BUITENLAND.

FRANKRIJK — Dr. JULES DE SOYRE heeft, naar aanleiding der bekende statistiek, door DUBOIS voor Frankrijk voor het optreden der eerste menstruatie gegeven, getracht, om evenzoo, uit eene observatie van 1000 gevallen, een cijfer voor het voorkomen der „primiparité à terme” te bepalen. De menstruatie, welke op den leeftijd van 15 jaren en ruim 3 maanden voor het eerst plaats grijpt, wordt door DUBOIS de „menstruation normale”, de vroegere „menstruation précoce” en zij, die later dan op den 20jarigen leeftijd ontstaat, „menstruation tardive” genaamd. Voor de „primiparité à terme” nu vond Dr. SOYRE voor den 22jarigen leeftijd het grootste cijfer, het kleinste voor den leeftijd beneden de 16 of boven de 30 jaren, zoodat hij haar met den naam van „précoce” voor het eerste, met dien van „tardive” voor het laatste en met dien van „normale” voor den 22jarigen leeftijd bestempelde. Op 22,805 bevallingen in het „Hopital des Cliniques” (gedurende 1834—1863) kwam 1maal een voldragen partus op den leeftijd van 13 jaren en 9 maanden, 2maal op dien van 13 jaren en 6 maanden en 1maal op dien van 13 jaren, 2 maanden en 21 dagen voor. Het kind woog bij de geboorte in het laatste geval 2800 grammen en was 46 centimeters lang en verliet met de zogende moeder in goeden

welstand het gasthuis. De bevallingen waren bij 1000 primiparae, in verband met den leeftijd, aldus verdeeld: 1 op 14, 1 op 15, 11 op 16, 30 op 17, 61 op 18, 89 op 19, 100 op 20, 97 op 21, 129 op 22, 98 op 23, 83 op 24, 76 op 25, 57 op 26, 35 op 27, 29 op 28, 25 op 29, 22 op 30, 11 op 31, 14 op 32, 5 op 33, 9 op 34, 4 op 35, 6 op 36, geene op 37, 1 op 38, 3 op 39, 2 op 40 en 1 op 45 jaren. Voor het eerste optreden der menstruatie gaven zij de volgende cijfers: 1 op 8, 2 op 9, 9 op 10, 39 op 11, 74 op 12, 103 op 13, 154 op 14, 170 op 15, 156 op 16, 134 op 17, 78 op 18, 46 op 19, 19 op 20, 12 op 21, 2 op 22 en 1 op 24jarigen leeftijd.

— BLANCHET, Directeur van het Keizerlijk Doofstommen-Instituut, heeft aan de Académie berigt, dat het hem in vier gevallen gelukt was, om door behulp eener slappe sonde (ongeveer 80 centimeters lang) het catheterismus van het duodenum van uit de mondholte uit te voeren. Hij heeft zich door proeven op het lijk overtuigd, dat de sonde van uit de maag zonder om te buigen werkelijk door de pars pylorica drong. BLANCHET hoopt, dat zijne waarnemingen bij gasverzamelingen in de intestina en in die gevallen, waar men voedende of geneeskrachtige stoffen buiten de maag in het darmkanaal wil invoeren, zullen herhaald worden.

— JULIUS BUDGE heeft aan de Académie eene nota ingezonden over de zenuwen, door welke de bewegingen der vesica urinaria beheerscht worden, welke met de volgende conclusiën eindigt:

1°. De motorische zenuwen der blaas verloop in den derden en vierden nervus sacralis.

2°. Hare gevoelszenuwen verbinden zich met de pars lumbalis van den sympathicus en van daar door de rami communicantes met het ruggemerg en veroorzaken hare reflexbewegingen.

3°. Prikkeling van den bulbus rachideus en der pedunculi cerebri veroorzaakt bewegingen der blaas.

— PASTEUR heeft in de laatste zittingen der Académie wederom zijne vroegere stellingen gehandhaafd, dat namelijk de ontbinding en omzetting der organische stoffen niet onmiddellijk door den invloed van het oxygenium van den dampkring onder vorming van koolzuur geschiedt, maar dat die omzetting overal door de tusschenkomst van mikroskopische organismen, infusoria of schimmelvormingen geschiedt. Wordt de toetreding dier lichamen uit den dampkring belet of worden hunne kiemen vernietigd, dan blijft de opname van zuurstof en de vorming van koolzuur op een minimum staan. Een puntig uitlopende ballon werd met een mengsel van suiker en gist voor een gedeelte gevuld en nadat de lucht zoo veel mogelijk door koking verjaagd was, voor den blaaspipj toegesmolten. Na 5 jaren was de inhoud bijna onveranderd, de opname van zuurstof en de vorming van koolzuur waren onbeduidend. Proeven met melk en urine, onder dezelfde voorwaarden genomen, gaven volkomen gelijke resultaten. Ook dan wanneer de voor ontbinding vatbare vloeistoffen niet gekookt, maar in eene uitgegloeide en gezuiverde dampkringslucht gebragt werden, was de oxydatie uiterst gering en noch in bloed noch in urine na 48 dagen, eenige rotende ontbinding merkbaar. De bloedligchaampjes waren echter zoodanig veranderd, dat zij met het serum als het ware een geheel vormden, terwijl de geheele massa met de bekende bloedkrystallen doorzaaid was. Het is bekend, dat in 1862 door PASTEUR een nieuw procédé voor de azijnbereiding door het bevorderen der ontwikkeling eener schimmelplant werd aangegeven, hetgeen door sommige industriëlen werd opgevolgd. De „mycoderma aceti” wordt in aanraking gebragt met water,